

మూలం

కాళ్ళకూలి కేసులిరావు

అమానుషంగా తండ్రిని హత్యచేసిన నరారముని రక్తంతో తన తండ్రికి తర్పణం విడుదామనుకొన్నాడు. కైపెక్కిన మెదడు; బండబారిన గుండె; కోపంతో సనక బారిన కళ్ళకు జమీందారు లీలగా కనువించాడు. కాని ఆయన కౌగిలిలో ఉన్న హీరా తల్లి కళ్ళకు అనలేదు. ఇంకేముంది? సర్వనాశనం.

కాని, ఆనాడు ఎప్పుడూ లేచిది మస్తాను ముఖంమంది రోజాలాగా హాయితో కూడిన నవ్వు రావడం కనిపించలేదు. ఏదో కొంచెంగా వస్తున్న విరునవ్వుకూడా ఏదో ఆందోళనను దాచేందుకే అనిపిస్తూంది. రోజాలాగా మనసు విప్పి మాట్లాడడం లేదు. ఇవన్నీ నేను ముందే గమనించాను. కాని ఎందుకే అవి ఊరుకున్నాను. కాని, నేను స్థానంచేసి, ఇవతలికి రాగానే, స్థానాల గదికి తాళం వేసేసి, వెళ్లడానికి నవ్వుద్దుడవుతున్న మస్తానును చూడగానే ఆశ్చర్యం వేసింది.

‘ఎస్త్రీ, దిసివీరు బేకా? బేదా?’ అనే కటూ వైన ప్రశ్నకు విద్రమతునుబలవంతంగా చదుల్చు కొని నలుక్కుంటూ చళ్లు బడ్డకంగా విరుచుకుని వెళ్లి తలుపు తీశాను. నిలువెత్తు మనిషి గంభీర వడనంతో విరునవ్వు నవ్వుతూ నిల్చుని ఉన్న మస్తాను సాహెబును చూడగానే ఎక్కడలేని కోపం వచ్చి, ‘అప్పుడే తెల్లారండి నీ వేస్త్రీళ్ళకు’ అని విసుక్కున్నాను. ‘గంటే నోడీరీ’ అని గడి యారం కేసి చూపించాడు. ఎవిమిదివ్వర చూపి మస్తాను గడియారాన్ని కూడా ఒకసారి తిట్టుకుని, ‘నరే తగలడు’ అంటూ టూల్ బాప్, తాటాకు,

నబ్బు, తువ్వలు తీసుకువి బయలుదేరాను, బాల్ రూంవైపు. అవి నేను దార్వాడలో ఎవ్. ఎవ్. చదువు తున్న రోజాలూ. మాకోపం యూనివర్సిటీవారు ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచిన హాస్టల్ మో, నట్టుమని పదిమందికన్నా ఎక్కువలేము. అందువల్ల మాకు స్థానాలకు ప్రత్యేకమే, నవ్వుకరు ప్రత్యేకమే. నేను హాస్టల్లో చేరినదగ్గరనుండి మస్తాను నేనంటే సావం ప్రత్యేక క్రద్ద చూపించేవాడు. ఖర్చు, రోజూ అందరికన్నా చివర్న స్నానానికి వెళ్ళేది నేనే!

‘ఏంమస్తాన్, ఇంటికి వెళ్లి పోతున్నట్లున్నావ్? భోజనం చెయ్యవా ఏం?’ అని ప్రశ్నించాను వచ్చి రావి కన్నడంకో. మస్తాన్ నాకేసి ఒకసారి జాలిగా చూసి, ‘నా హీరాకు ఇవార పంట్లో బాగుండలేదు సాబ్. అందుకని త్వరగా పోతున్నాను’ అని కన్న డంకోనే సమాధానం చెప్పి చరచరా వదులు కుంటూ వెళ్లిపోయాడు. నల్లని ఆకారం, గంభీరమైన ముఖం, కన

రత్న వేసినట్లు కండలు తిరిగిన ఒక్క, అరడు గుల మహాకాయం—మస్తాను సాహెబును చూసిన వారెవరూ ఒక్కసారైనా ఉలిక్కి పడకుండా ఉండలేరు. అతనే కనుక క్రూరుడై ఉంటే బహుశా అతను చేయలేని హెరక్యూల్స్ అంటూ ఉండదేమో. కానీ అతని మనసు వెళ్ళవూస. చూట సైకి కటువుగా అవిసించినా, చక్కని మధురిమ ధ్వనిస్తుంది అతని భావంలో. హీరాను గురించి అతను నాలో ఎప్పుడూ ముచ్చటించలేదు. అతని కి ప్రపంచంలో 'నా' అనేనా రెవరూ శ్రేణి అనుకుంటూ ఉండేవారేలేను. కానీ అతనికి ప్రేమాను

బంధం చటాల వం ఉండని అప్పుడే బోధ పడింది. ఆ రోజులలో నేను మస్తాను గురించి తలవనే లేదు. కానీ ధారాధ రెస్టారెంటులో కాఫీ త్రాగి గదికి వచ్చేసరికి, ఎదురుగుండా ఏట్టగోడ వాసు కుని తూర్పులోకి బాధగా చూస్తున్న మస్తాను కనిపించేసరికి ప్రాద్దుటి ఉదంతం జ్ఞాపకం వచ్చింది. 'ఏం మస్తాన్, ఏం జరిగింది?' అని అత్రుతగా ప్రశ్నించాను. అతను ఉలిక్కిపడి నమ్మ చూసి 'సాబ్, మీరా?' అన్నాడు. అతని కళ్ళలో అత్రువులు నిలిచిఉన్నాయి. తుడుచుకుంటూ,

వచ్చే ఉద్రేకాన్ని ఆపుకుంటూ, 'నా మీరా నమ్మ విడిచి వెళ్లిపోయింది సాబ్' అని బాధగా క్రూరబడి నోయాడు. పసిబిడ్డలా వలవలా ఏడిచాడు. 'నైకి వినిపించకుండా, 'నాలాంటి సాహెబుల్లో తిరిగి మనిషిగాచేసి నా మీరా నమ్మవదిలి చచ్చిపోయింది సాబ్. దాని జీవితం ఇంత త్వరగా అంతమవుతుందని, నా ఖర్చం ఇట్లా కాదుతుందని అనుకోలేదు' అంటూ నానోయాడు. అతన్ని చూస్తే ఎంతో జాలివేసింది. కాసేపు ఊరుకుని 'సిల్లలా?' అని అడిగాను. 'ఒక్కగానొక్క పసిగుడ్డును నా చేతిలో వదిలి మరి వెళ్లింది సాబ్' అన్నాడు.

ఆ ప్యాయం

ఫోటో—యశవంత్ నఖారే (రాజపూర్)

కడుపు తరుక్కుపోయేలా ఎట్టుడున్నా.

జీవితపు లోతుల్ని కరచి కరచి చూసి, ఒడు దుడుకు లన్నిటిని తేలికగా దాటినవాడిలా కవి పించే మస్తాఫ్ సాహెబ్, సాదారణ కళ్లతో విశ్వ బృంహ కృంగిపోతూంటే నాకు విచారము, ఆశ్చర్యము కూడా కలిగాయి. కాసేపు విశ్వబృంహ ఊరుకుని, తర్వాత మస్తాఫ్ అడిగాను, అతని జీవితపు బాటలకు, హీరాకుగల సంబంధం. నాకేసి ఒకసారి విశిఖంగా చూసి 'సాబ్, మనమలోని ఆరాటం ఇంకోరితో చెప్పుకుంటే పోతుందంటారు. నా కథ ఒక వింత గాథ. ఒక సాన పంకిలమైన కలుష గాథ. కాని ఆ సాన కలుషిత జీవితానికి వెలుగు చూపించి, నా జీవితానికి ఒక బాట చూపించి మనశ్శాంతిని చేకూర్చింది హీరా నాకు. ఆ కథ చెబుతా. వినండి' అని గోడకు చేరబడి మొదలుపెట్టాడు తన కథ. ఉద్రేకంగా కప్ప డంలో చెప్పుకుపోయిన ఆ కథను వీలైనంతవరకు తెలిగించి వ్రాస్తున్నాను.

మాడనం ఈ ఊరుకూడు. ఇక్కడకు పద మూడు మైళ్ల దూరంలో ఉన్న నాగలావి మా స్వస్థలం. మా అయ్య ఇమాం సాహెబ్ అంటే అక్కడ అందరికీ ఎప్పుడూ కళ్లలో మనుల్పా ఉంటాడు. కండలు తిరిగిన దేహం, ఎప్పుడూ ఎరగా ఉండే కళ్లు, కోరమీసాలి; మా అయ్యను

హీరా

చూసినవారంతా డడుసుకునేటట్లుండేవాడు. కాని, ఎప్పుడూ ఎవరికీ ఎగ్గుచేసిన సాసిన పోలేదు. దేవుడు మనకు శక్తి విచ్చింది మంచి పనులు చేయడానికేమీ ఆయన మతం. అందుకే శుభ్రంగా వ్యవసాయం చేసుకుని, హాయిగా మగ వాడిలా బ్రతికేవాడు. ఆయన జీవితంలో చేసిన పాఠబాలల్లా నామీద చూసిన అమిత వాత్సర్యం, గారాబం. నా తల్లి నా చివ్వుతనంలోనే పోయింది, నన్ను పసిగుడ్డుగా మా అయ్య చేతిలో పెట్టి. అప్పటినుంచి కంటికి రెప్పలా చూసుకునేవాడు. తను పస్తున్నది ఉన్నానరే, నా కోరికలు తీర్చడం మాత్రం ఎప్పుడూ అక్కడ చేసేవాడు కాదు. మా ముస్లిములలో వ్యవసాయమే వృత్తిగా పెట్టు కొచ్చవారు గాని, యవ్వనంలోనే భార్య పోయి నప్పుడు తిరిగి పెళ్లి చేసుకోవవారు కాని చాలా తక్కువ. ఈ రెండు పట్టతులను మా అయ్య ఎంతో శక్తివంతంగా ఆచరించగలిగాడు.

కాని, నా విషయమే వేరు సాబ్. పాలిక్, దేహపుష్టి మా అయ్యుడగ్గర్చింది పుణికి పుచ్చు కోగలిగానే గాని ఆయన గుణం ఒక్కటి నాలో అలవడలేదు. బహుశా ఆయన చేసిన గారాబం

వల్లనే గావును, మహా బండదేరిపోయాను. మా ఊళ్లో రొడి గుంపుకు వేసు నాయకుల్లే. బీడీలమీద బీడీలు కాలుస్తూ రోడ్ల వెంబడి చాతీ విరుచుకుని నడుస్తూ ఉంటే, జనం ఏకా ఏకలై పోయేవారు. జామిచెట్లు, మామిడిచెట్లు కూడా మమ్మల్ని చూసి హాడిలిపోయి కాయల్ని, పిందెల్ని దాచుకునేవి. ఆ కాలంలో వేసు చేసే అఘాయిత్యాల్ని అల్లరినీ తంచుకుంటే ఇప్పు డీంకా సిగ్గు, అనవ్వాం కలుగుతాయి సాబ్. కాని ఒకటి మాత్రం ఉండేది. అది మా అయ్యంటే వల్లమాలిన ప్రేమ, గౌరవం. ఆయనను ఎవరైనా వల్లెత్తుమాటంటే ముప్పంలోకి ఎముకలేకుండా బాదేవాళ్లే. వేసు చేసిన తప్పుడు పనులు చెవివిబడితే ఆయన చాలా బాధపడేవాడు. అప్పుడప్పుడు నన్ను గట్టిగా కోపించుకొనేవాడు కూడాను. కాని ఒక్కసారి కూడా ఇలా మీద చెయ్యివేసి ఎర గదు. బహుశా అందువల్లనే వేనూ, ఎన్ని చెడ్డ తిరుగుళ్లు తిరిగివా, ఎన్ని వికారపు పనులు చేసినా, ఆయన ముఖం చూడగానే బాధపడి, ఏమీ అనకుండానే వెక్కి వెక్కి ఏడ్చేవాళ్లే. అందుకే వేసుంటే కొంచెంవైనా విలువ ఇంకా మిగిలిఉండేది నా కా ఊళ్లో.

నన్ను పూర్తిగా మార్చివేసిన పంపుటన జరిగినప్పుడు నా వయస్సు ఇరవై మూడు. హూ ఊరికి అనుకుని ఉన్న పాలానిప్పి పాపురాం జమీందారుగారివే. ఆయనకు పాపురాంంటే మహా ప్రేమ. ఎప్పటివో పెంచేవాడు. అందుకే ఆయన్ను పాపురాం జమీందారు అనేవారటం. నాకు ఆయన సేరంటేనే మహా కసిగా ఉండేది. మేమంతా కడుపులు మాడ్చుకుని చచ్చి చెడి శ్రమిస్తే, తను హాయిగా మేడమీద కులు కుతూ అనుభవించేవాడు కదా అని మహా దుగ్ధ గా ఉండేది. కాని మా అయ్యకు మాత్రం ఆయనంటే అమితమైన గురి. ఆయనంత నీతి మంతుడూ, గుణవంతుడూ లేడని తెగ పొగడే వాడు. ఆయన మంచితనంవల్లే పుట్టుకకు మహమ్మదీయులమైనా, తక్కినవారితో సమానంగా పాలాన్ని గుత్తు తీసుకుని వ్యవసాయం చేయగలుగుతున్నాం అనేవాడు మా అయ్య. మంచి తనమో మరే తనమో నాకు తెలియదు కాని, సాబ్, ఆ ఊళ్లోని పెద్ద కాపుల్లో హిందువు కానిది మా అయ్య ఒక్కడే. ఇది అందరికీ గండ కత్తెరగా ఉండేది.

నాకు ఇప్పటికీ బాగా జ్ఞానకం. చూ అయ్య, ఎప్పుడూ లేనిది నన్ను కూడా పాలానికీ రమ్మని బతిమాలేవాడు. అప్పుడే పాలానిప్పి పాట్లు విచ్చుకొని కోతలకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. అంతకు ముందు ఎప్పుడూ లేనంతగా మా అయ్య పాగు చేసిన భూమి పండింది. ఆ ఏదిదీ, సరిగ్గా గంజ పట్టే సమయానికి మిడుతలదండు, ఎప్పుడూ లేనంతది చచ్చి మా ఊరిమీద పడింది సాబ్. మా మలాచారం ఏకారం అలాకు ఒక గోవును

బలి ఇచ్చి, వేసూ, మా అయ్య, పాలెకాపులూ పాంఠో కావాలా కాసి, కారే చెమటల్ని లెక్క చేయమండా, నొప్పులలో సకమరమయ్యే కాళ్ళను బద్దకించకుండా, ఇటూ అటూ వగరున్నా వరుగెత్తి, అన్ని ఆకులమీద మందు బల్లతూ మా పాలాన్ని అతి శ్రమతో విడుతల బారినుండి తప్పించాం. బహుశః కొంచెం ఒక్క దాను కున్నారేమో తక్కినవారి పాలాలు చాలా దెబ్బ తిన్నాయి. దానిలో మామీద అసహనం మరి ప్రబలిపోయింది. అక్రమంగా గోపాత్య చేశామని దుయ్యబట్టారు. మేము చేసిన పాపంవల్లే తమ పాలలు దెబ్బ తిన్నాయని యాగీ చేశారు. ఊళ్ళోని పాలెకాపులు, పెద్దకాపులు, గూడెం లోని చెట్టిగళ్ళు అంతా మామీద కత్తి కట్టారు. ఇలాంటి సమయంలో ఏ అహూయిత్యం చేస్తారోనని గుండెలు పీచు పీచు మంటూ ఉండేవి మా అయ్యకు. ఇక్కడ ఇలా ఉండని జమిందారుకు మొరపెట్టుకొనేవాడు మా అయ్య. కాని, ఆ మరరాజుకు, తన బాగు తప్ప, మా బాధ లెండుకు?

దాదాపు వారం రోజులు వేసు, మా అయ్య, కూలిలు ఎప్పుడూ కమ్మ మూయకుండా జాగ్రత్తగా ఉన్నాం. ఆ రోజు ఆదివారం. అనాడే మా రొడి ముతాలోని దేవరాజ్ వచ్చి ధారాడలో గొట్టి వీరప్ప సినిమా ఆడు తూండాని చెప్పాడు. గొట్టి వీరప్ప వేసిన సినిమా అంటే ప్రాణం. అందులోనూ అసలే ఆకతాయి వాళ్ళేనూ, ఎవరైనా ఒక్క రప్పవేస్తే చేస్తే చాలు, నా ఒళ్లంతా భుగభుగ మండిపోయేది. అయ్యతో చెప్తే వెళ్ళ నివ్వడు. మిత్ర బృందం అంతా కానుకుని ఉంది. పాకీ, చెడ్డ సహ వాసాం హెర వ్యసనం క్రూరంగా నాపీడ విరుచుకుపడింది. మెడదంతా మొట్టబారి పోయింది. కళ్ళ మూసుకుపోయాయి. మా అయ్యతో ఒక్క మాటైనా అనకుండా, కొండంత ఆసడ వెచ్చంటి వస్తున్నా తెలుసుకో రేక ఈంలు వేసుకుంటూ మా ముతాలోపాలు ధారాడ వచ్చే రైలెక్కేకా.

వేసు తిరిగి మా ఊరు చేరేసరికి లాత్రి ఒంటి గంట దాటింది. వ్యసనపు బరువు పూర్తిగా దిగిపోయి, మనమంతా మా అయ్యను చూడడానికి ఉబలాలు పడుతూంది. దూరంగా విసింపే నక్కల కూతలు వా నవనాదుల్లోనూ ఊర్లించుకొనిపోయి ఏదో భయాన్ని, ఉద్యేగాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఇంటికి వచ్చా. లాళంపేసి ఉంది. పాలానికి కావాలాకై వెళ్ళాడనే ఉద్దేశ్యంతో పాలానికి బయలుదేరాను. పాం ఇంకా కమచూపు మేరలో ఉండనగానే విడుపులు విసిపించివై. అదలే గుండెల్లో వదలే రైల్యంతో పరు గెత్తుకు వెళ్ళాను. కాని అప్పటికే అంతా అయిపో యింది. నెత్తురు మడుగులో మా అయ్య జీవాలను వదిలి పడిఉన్నాడు. చుట్టూ ఉన్న

గుర్రానికి తగిన రౌతు

ఫోటో—బ్రహ్మాదేవ్ (డేరా డూన్)

పాలెకాపులంతా దెబ్బలతో మూలుగుతున్నారు. 'ఎవరి అహూయిత్యం చేసింది' అని కంఠం విరుచుకు ప్రశ్నించా. ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేదు. నా శరీరంలోని ప్రతి నెత్తురుచుక్కను అశ్రువుగా మార్చి మా అయ్య విద్వేష దేహానికి తర్జనం విడిచాను. ప్రతీకార కాంక్షతో, రూపులేని కనీతో, పగతో శరీరంలోని ప్రతి అణువు ఆక్రోశిస్తూంది. చలనరహితం. దాదాపు ముప్పయి మంది చెట్టిగళ్ళు ఈ పని చేశారేమి తెలుసు కున్నాను. వేసు ఒక్కణ్ణి వారందర్నీ ఏమి చేయగలను? కాని ఏదో చెయ్యాలి. ఇలాంటి ఊపాలతో వెర్రెక్కోపోతున్నాను.

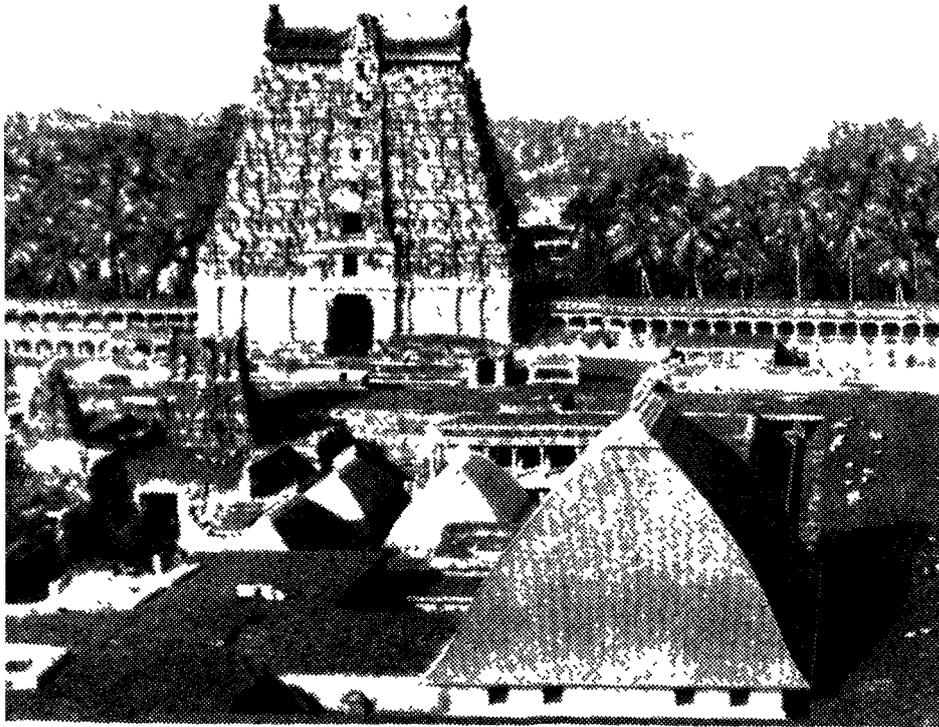
మర్నాడు దేవరాజ్ వాదగ్గరకు వచ్చాడు. మా అయ్య మరణానికి నంతాపం వెళ్ళ బుచ్చాడు. నాకు పుర్రెక్కోని ధారాడ తీసు వెళ్ళనందుకు విచారించాడు. ఇంక వెళ్ళానని లేస్తూ, 'కాని మస్తాన్, మన జమిందారయ్యగారు స్వంతవరకు నిపు ఈ ఊరు విడిస్తే మంచి దేమో' అన్నాడు. ఆ మాట విసగానే ఒక్క ఉడుటును దేవరాజ్ ను పట్టుకుని లోపల కిద్దీ సంగ తడిగాను. బెదురుతూ బెదురుతూ, తన గూడెంవాళ్ళ ద్వారా తెలుసుకున్న విషయాన్ని రహస్యంగా చెప్పాడు. మా పాంఠం బాగా వండడం వల్ల, తక్కినవి చెడడంవల్ల తన లాభాలు తగ్గి

మాకు లాభం వస్తూందనే అమాయలోను, గ్రామంలోని తక్కిన పెద్దల మాటలవల్ల కలిగిన కోపంతోను, జమిందారుగారు మనిషికి పాలిక చచ్చిన ఇచ్చి మా అయ్యను చంపించారట.

నేనే కనుక ఊళ్ళో ఉంటే నా గతికూడా అంతే అయేదట.

ఈ వార్త విన్నదగ్గరమంచి వా రక్తమంతా మరగడం ప్రారంభించింది. అలాంటి ఏవాలి నీమణ్ణి నమ్మకున్న మా అయ్యని తిట్టు కున్నాను. నా బ్రతుకు ఏమైనాసరే ఆ దుర్మార్గుడి రక్తంతో మా అయ్యకు తర్జనం విడవ దానికి విశ్వించుకున్నాను.

కాళరాత్రి. కటిక చీకటి. పొద్దుడుమంతా కులిపోతూంది. అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ, రోజంతా కూర్చుని పడునుచేసిన బాకును చేతో గట్టిగా పట్టుకుని జమిందారుగారి మేడ వైపుకు బయలుదేరాను. నీడలా వచ్చే మృత్యు దేవతలా గోడనూ, చెల్లా, చేమలూ దాటాను. పైన జమిందారుగారి గదిలో శైలు వెలుగు తూంది. తక్కిన మేడంతా నిశ్శబ్దం నృత్యం చేస్తూంది. మెల్లి మెల్లిగా కిటికీమీదనుంచి కిటికీమీదకు యాకుతూ జాగ్రత్తగా మేడ మీదకు చేరుకున్నాను. చేతిలోని బాకును ఒక పారి మనసారా చూసుకున్నాను. రక్తపు మడు

శ్రీ నటరాజస్వామి ఆలయం (విడంబరం)

ఫోటో—ఎమ్. కె. రంగస్వామి అయ్యంగార్ (మద్రాసు-18)

గులో విర్జీవంగా తేలుతున్న వా ప్రేయతమ మైన తండ్రి దుర్గతిని ఒకసారి తలచు కున్నాను. ఎరుపెక్కిన కళ్లతో, కై వెక్కిన మెడదుతో, బండచారిన గుండెతో ఒక్క అంగలో జమిందారుగారి పడక గదిలో అడుగుపెట్టాను. కోవంలో మనకదారిన కళ్లకు మంచంవీడ ఉన్న జమిందారుగారు లింగా కదిపించారే కాని, నా కండకావరంలో ఆయన కౌగిలిలో ఉన్న హీరా తల్లి మోతి నా కళ్లకు ఆనలేదు. హుం అని హుంకరిస్తూ నా బాకును జమిందారుగారి మీదకు, ఉద్రేకంలో వణికిపోతున్న చేతులతో విసిరాను. నా బాకు మోతి గుండెలో బలంగా గ్రుచ్చుకుపోయింది. బాధగా మూలుగుతూ గిల గిలా తన్నుకుని వేలపైబడి మరణించింది మోతి.

కక్కెర్రచేసి ఒక్కసారిగా రేచారు జమిందారుగారు. 'మస్తాన్' అని వెర్రికేక వేశారు. 'చీ దుర్మార్గుడా, విండు (పాణిని) బలి చేశావా? అనాయికమ్మైన ఈ మోతి నెత్తురు నీకు ఏ అమ్మతాన్ని అందించిందిరా కుక్కా' అని కాండ్రించి ఊళారు. కాని చల్లారని నా పగ వచ్చింకా దహిస్తానే ఉంది. 'ఎవరు దుర్మార్గుడు? ఏమీ ఎరుగని నా తండ్రిని పాట్లను దెబ్బకున్న నీకన్నా నీచు దెవరు?' అని ఉద్రేకంగా అరిచాను. 'నీ రక్కంతుకాని నా పగ చల్లారదు' అంటూ మీదకు వెళ్లబోయాను. 'అగు' అని అరిచాడు. ఆ కంఠంలోని జీర నన్నావంది. ఆయనకేసి కోపంగా చూశాను.

'మస్తాన్, నీ తండ్రికి జరిగిన ఘోరం

హీరా

నాకు తెలుసు. కాని నీకు ఎవరో నామీద ఏదో నూరిపోసివల్లువారు. ఇన్నాళ్లూ నీమీదా, నీ తండ్రిమీదా ఈ ఊరివారు ఏ అపూయిత్యమూ చేయలేకపోయారంటే నేనే దానికి కారణం. కాని గూడెంవారికి మాత్రం మీమీద పగ చల్లారలేదు. నే వెంత చెప్పినా వారు వినిపించుకోలేదు. నీ తండ్రి నెలాగైనా చంపితే, నీ తండ్రి తేదనుకున్నార వారు. అందుకే వాళ్ల నాయకుడు దేవరాజ్ నిన్ను మాయజేసి దారిమంచి తప్పించాడు. ఇప్పుడు నామీద లేనిపోని కల్పించి నీతో చెప్పాడు. ఈ విషయాల నా కివార సాయంత్రమే తెలిశాయి.

వెంటనే పోలీసు రిపోర్టు ఇచ్చాను. సరిగ్గా రెండు గంటలకేతం నీ తండ్రి ఇమాం సాహెబ్ హంతకులను, దేవరాజ్ ను పోలీసులు బంధించి తీసుకువెళ్లారు. దేవరాజ్ తన వేరాన్ని ఒప్పు కున్నాడు కూడా. ఈ విషయాలు నీకు తెలుసు వసుకున్నాను మస్తాన్. అంతే కాదు. నీ తండ్రి హత్యకు సంతాపనూచకంగా ఈ ఏటి పంటలా నీకే ఇచ్చేయవలసిందిగా కరణంతో ఇవార సాయంత్రమే చెప్పాను కూడా. ఇంతలో ఇంత అపూయిత్యానికి ఒడిగట్టాను.

నా కాలికింది భూమి బ్రద్దలై నన్ను అగాధంలోకి తీసుకుపోతున్నట్లు బాధ అనుభవించాను సాహె. భోరుమని ఏడుస్తూ ఆయన

కాళ్లవీడ వడ్డాను. ఆయనమీద కసికోర్డి లోకాన్నే మరిచిపోయి, ఆయన నా కోసం, నా తండ్రికోసం, న్యాయంకోసం పడినపాట్లు తెలుసుకోలేక ఆ మహానుభావుణ్ణి హత్య చేయ దానికి ప్రయత్నించిన నా అవివేకాన్ని తిట్టు కున్నా. ఒక అమాయక ప్రాణి రక్తాన్ని బలి తీసుకుని, ఇంకో అమాయక ప్రాణిని ఆనాధ చేసిన నా క్రూర్యానికి నన్ను నేనే శపించు కున్నాను. నాలోని పశ్చాత్తాపానికి జమిందారుగారి హృదయం ద్రవించింది. ఆయన నన్ను అప్యాయంగా లేవనెత్తి 'మస్తాన్, నేను నిన్ను క్షమించగలను. కాని న్యాయం క్షమించ లేదు. నీవు చేసిన హత్యకు నీకు శిక్ష తప్పదు' అన్నారు. 'ఎంత శిక్ష వేసినా నాకు ముక్తిలేదు జమిందారుగారూ. ఇంక మీ ఇష్టం' అన్నాను.

ఆయన వెంటనే నా చెయ్యి పుచ్చుకుని బరబరా పక్క గదిలోకి తీసుకువెళ్లారు. అదే నేను మొదటి సారి హీరాను చూడడం సాహె. పాలసరుగు లాంటి తెల్లని ఒళ్లు, కోటేసినట్లున్న చక్కని ముక్కు, అమాయకంగా బెదురుగా చూసే గుండ్రటి కళ్లు నన్ను కట్టివేసినై. జమిందారుగారు నాకేసి తిరిగి 'హీరాకు నా అనే దిక్కులే కుండా చేసిన దుర్మార్గుడవు నీవు. అందుకని నీవే హీరాను తీసుకు వెళ్లు. ఇంక నీవే దాని దిక్కు. దాన్ని ఏమాత్రం కష్టపెట్టినా ఈ హత్య సంగతి బయటకు పాక్కతుంది జాగ్రత్త! ఇదే నీకు నేను విధించే శిక్ష! వెళ్లు' అని నన్ను, హీరాను సాగనంపారు జమిందారుగారు.

ఆ తర్వాత నేను నాగలావిలో ఒక్క క్షణం ఉండలేకపోయాను. హీరాను తీసుకుని ఇక్కడకు వచ్చేశాను. ఈ పై సంఘటన జరిగిన నాటినుండి నా జీవితము, లక్ష్మణులు కూడా మారిపోయాయి సాహె. నే నేమి చేసినా నా స్వంత చేతులతో మాత్రమే హీరాను చేసిన హీరా సౌఖ్యంకోసమే, ఆనందంకోసమే. ఈనాడు నాహీరాయే నన్ను విడిచి వెళ్లి పోయింది సాహె' అని మళ్లీ ఆక్రోశించాడు మస్తాన్.

కాసేవయాక, నేను మస్తాన్ కేసి తిరిగి 'అయితే మస్తాన్, అడగకూడదు కాని, అడగా రిపిస్తూంది. నీవు మళ్లీ వెళ్లిచేసుకోవా?' తిన్నాను. ఈ ప్రశ్నతో మస్తాన్ ఉరికి పడ్డాడు. 'మళ్లీ వెళ్లా సాహె? ఏమిటి మీ రనేది? నా కసల వెళ్లి కాండే?' ఈసారి నేను కలవరపడ్డాను. 'మరి హీరా.....' మస్తాన్ అర్థం కానట్లు ఒక నిమిషం నాకేసి చూసి, ధలుక్కున దుఃఖా స్తుల మర్చిపోయి, పక పక నవ్వుతూ, 'అయ్యో సాహె, మీ కర్ణమే కాలేదా? హీరా నా పెంపుడు పావురమండీ' అన్నాడు.

నేను తెల్లబోయి అలా నుంచుండి పోయాను.